

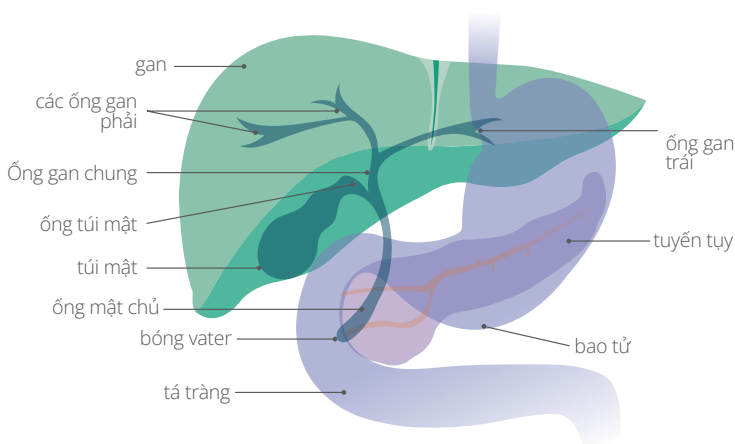
Ung thư đường mật là gì?

Túi mật và ống mật là các phần tạo thành hệ thống mật, là một phần của hệ tiêu hóa. Mật được tạo ra ở gan và nó quan trọng cho việc tiêu hóa chất béo trong thức ăn của chúng ta. Các ống mật cho phép mật chảy từ gan vào túi mật, nơi lưu trữ mật cho đến khi nó được cần đến.

Ung thư đường mật là ung thư phát triển ở ống mật hoặc túi mật.

Có 2 loại ung thư đường mật:

- 1. ung thư đường mật**, một loại ung thư phát sinh ở các ống mật, bên trong gan (trong gan) hoặc bên ngoài gan (ngoài gan)
- 2. ung thư túi mật**, bắt đầu trong túi mật.

Triệu chứng

Ung thư mật thường không có triệu chứng ở giai đoạn đầu nên rất khó phát hiện. Khi bệnh tiến triển, các triệu chứng phổ biến bao gồm:

- vàng da và mắt do tắc nghẽn ống mật (vàng da)
- ngứa da
- nước tiểu sẫm màu
- phân có màu nhạt – có thể trông nhợt nhạt hoặc có màu đất sét
- cảm thấy khó chịu ở vùng bụng trên hoặc bên phải xương sườn
- giảm cân không rõ nguyên nhân
- mệt mỏi không rõ nguyên nhân
- cảm thấy buồn nôn kèm theo chán ăn.

Nếu quý vị gặp phải những triệu chứng này, điều quan trọng là hãy đến gặp bác sĩ của quý vị.

Nguyên nhân và yếu tố nguy cơ

Hầu hết các bệnh ung thư đường mật phát triển mà không có nguyên nhân rõ ràng, nhưng có một số yếu tố được biết là làm tăng nguy cơ. Các yếu tố này bao gồm:

- viêm xơ đường mật nguyên phát (một căn bệnh làm tổn thương ống dẫn mật)
- bệnh gan mãn tính (ví dụ xơ gan)
- béo phì
- bệnh tiểu đường
- lão hóa – hầu hết các bệnh ung thư đường mật xảy ra ở những người trên 65 tuổi
- tiếp xúc với một số hóa chất nhất định (ví dụ: amiăng)
- có các vấn đề khác về túi mật và ống mật, chẳng hạn như u nang ống mật chủ, polyp túi mật hoặc túi mật cứng (vôi hóa)
- tiền sử gia đình mắc ung thư túi mật hoặc ung thư ống mật, đặc biệt là ở cha mẹ, anh chị em ruột hoặc con cái (thần nhân bậc một) – sự gia tăng nguy cơ mắc bệnh là thấp.

Chẩn đoán

Chẩn đoán ung thư đường mật có thể rất khó. Bác sĩ có thể dùng một vài phương pháp để chẩn đoán bệnh này, bao gồm:

Xét nghiệm máu

Các xét nghiệm có thể kiểm tra chức năng gan và nồng độ các chất như bilirubin hoặc chỉ dấu ung thư.

Siêu âm

Siêu âm sử dụng sóng âm để tạo ra hình ảnh bên trong cơ thể quý vị. Bác sĩ lâm sàng sẽ đưa một đầu dò qua bụng của quý vị và quan sát hình ảnh gan, tuyến tụy, túi mật và ống mật.

Chụp cắt lớp vi tính (CT)

Chụp CT sử dụng tia X để tạo ra hình ảnh 3 chiều của gan, ống mật, túi mật và các cơ quan xung quanh. Quý vị cũng thường được chụp ngực và vùng chậu để kiểm tra bất kỳ dấu hiệu ung thư nào bên ngoài hệ thống mật.

Chụp cộng hưởng từ (MRI)

Chụp MRI sử dụng nam châm và sóng vô tuyến để tạo ra hình ảnh cắt ngang chi tiết của túi mật, ống mật và các khu vực xung quanh.

Nội soi mật tụy ngược dòng (ERCP)

Nội soi được sử dụng để đưa ống thông vào ống mật; điều này được thực hiện để đưa một lượng nhỏ thuốc nhuộm vào. Hình ảnh chụp X-quang cho thấy tình trạng tắc nghẽn hoặc hẹp ống dẫn có thể do ung thư gây ra. ERCP cũng có thể được sử dụng để đưa một ống nhựa hoặc kim loại mỏng (ống đỡ) vào ống dẫn bị tắc để giữ cho ống thông mở.

Sinh thiết

Sinh thiết là lấy một mẫu nhỏ mô túi mật hoặc ống mật để kiểm tra dưới kính hiển vi. Sinh thiết có thể được thực hiện trong quá trình ERCP hoặc qua da với thuốc gây tê tại chỗ và được hướng dẫn bằng CT.

Trong một số trường hợp sinh thiết có thể không được thực hiện khi phẫu thuật cắt bỏ đã được lên kế hoạch từ trước.

Trong trường hợp không có kế hoạch phẫu thuật ngay từ đầu, quý vị sẽ cần làm sinh thiết trước khi bắt đầu hóa trị hoặc tham gia thử nghiệm lâm sàng.

Phân loại giai đoạn

Sau khi được chẩn đoán, quý vị có thể phải làm thêm các xét nghiệm để xác định mức độ di căn của ung thư. Đây là quá trình phân loại giai đoạn ung thư và bác sĩ sẽ sử dụng kết quả để đưa ra lời khuyên về phương pháp điều trị.

Bảng dưới đây phác thảo quá trình phân loại giai đoạn ung thư mật.

Giai đoạn	Nơi tìm thấy ung thư	
	Ung thư túi mật	Ung thư ống mật
1	Các khối u có kích thước nhỏ và chỉ được tìm thấy ở một vùng của ống mật.	Các khối u có kích thước nhỏ và chỉ được tìm thấy ở một vùng của ống mật.
2	Các khối u đã phát triển xuyên qua thành túi mật nhưng chưa lan ra ngoài khu vực đó.	Khối u đã phát triển vào các mô lân cận.
3	Các khối u có thể phát triển xuyên qua thành túi mật và lan sang các mô và/hoặc hạch bạch huyết gần đó.	Các khối u lớn hơn và có thể phát triển vào các mô xung quanh và các hạch bạch huyết gần đó.
4	Đối với ung thư túi mật và ống mật, ung thư đã di căn sang các bộ phận khác của cơ thể. Tình trạng này được gọi là 'ung thư xâm lấn'.	

Phương pháp điều trị

Phương pháp điều trị phụ thuộc vào giai đoạn ung thư, sức khỏe tổng thể và sự lựa chọn của quý vị. Các phương án điều trị phổ biến bao gồm:

Phẫu thuật

Phương pháp điều trị chính cho ung thư đường mật khu trú là phẫu thuật cắt bỏ khối u. Phương pháp này có thể bao gồm:

- **cắt bỏ** – loại bỏ một phần ống mật và các mô gần kề, hoặc
- **cắt túi mật** – cắt bỏ túi mật trong trường hợp ung thư túi mật.

Hóa trị

Thuốc được sử dụng để tiêu diệt tế bào ung thư hoặc ngăn chặn sự phát triển của chúng. Việc này có thể được thực hiện trước phẫu thuật để làm teo khối u hoặc sau phẫu thuật để loại bỏ bất kỳ tế bào ung thư nào còn sót lại. Đây thường là phương pháp điều trị chính cho bệnh ung thư xâm lấn.

Xạ trị

Xạ trị sử dụng tia X năng lượng cao để tiêu diệt tế bào ung thư. Phương pháp này có thể được sử dụng riêng lẻ hoặc kết hợp với các phương pháp điều trị khác.

Liệu pháp miễn dịch

Phương pháp điều trị miễn dịch giúp hệ thống miễn dịch của cơ thể chống lại ung thư.

Liệu pháp nhắm trúng đích

Những loại thuốc này nhắm vào các đặc điểm cụ thể của tế bào ung thư. Ví dụ, một số có thể nhắm vào các đột biến gen cụ thể được tìm thấy trong một số khối u nhất định.

Thử nghiệm lâm sàng

Các thử nghiệm lâm sàng cho phép các phương pháp điều trị mới được thử nghiệm và cho phép chúng ta tiếp cận phương pháp điều trị có khả năng hiệu quả hơn so với các phương pháp hiện có.

Hãy hỏi bác sĩ của quý vị xem có thử nghiệm lâm sàng nào có thể hiệu quả cho quý vị không.

Sống chung với ung thư đường mật

Việc được chẩn đoán mắc bệnh ung thư mật có thể là một điều vô cùng khó khăn. Sau đây là một số mẹo để giúp quý vị đối phó.

Hãy cập nhật thông tin

Tìm hiểu về tình trạng bệnh của quý vị và các phương án điều trị. Kiến thức có thể trao quyền cho quý vị.

Quản lý cơn đau

Trao đổi với đội chăm sóc sức khỏe về cách quản lý cơn đau và các triệu chứng khác.

Hỗ trợ dinh dưỡng

Làm việc với một chuyên gia dinh dưỡng vì họ có thể giúp quý vị giải quyết các vấn đề tác dụng phụ liên quan đến chế độ ăn uống và duy trì cân nặng.

Nhiều người thấy rằng việc giảm bớt các triệu chứng liên quan đến chế độ ăn uống có thể mang lại sự khác biệt lớn nhất về mặt cảm giác của họ.

Sức khỏe thể chất

Quý vị sẽ cảm nhận được những tác động về mặt thể chất từ căn bệnh ung thư và quá trình điều trị.

Hoạt động thể chất có thể giúp đối phó với các triệu chứng. Quý vị có thể tập thể dục được bao nhiêu sẽ phụ thuộc vào quý vị cảm thấy thế nào và quý vị có đang trong quá trình điều trị hay hồi phục hay không.

Chuyên gia sinh lý học hoặc chuyên gia vật lý trị liệu có thể giúp quý vị giữ năng động.

Sức khỏe cảm xúc

Tìm kiếm sự hỗ trợ, nói chuyện với bạn bè và gia đình hoặc tham gia các nhóm hỗ trợ. Dịch vụ tư vấn ung thư có thể hỗ trợ quý vị và cung cấp nhiều cách khác nhau để giúp quý vị đối phó. Các kỹ thuật thư giãn đơn giản có thể giúp ích, chẳng hạn như hít thở sâu hoặc nghe nhạc êm dịu – cả hai đều dễ thực tập tại nhà.

Hỗ trợ thực tế

Chấp nhận những lời đề nghị giúp đỡ và yêu cầu sự giúp đỡ nếu quý vị cần. Điều quan trọng là hãy giải quyết các tình huống công việc hoặc tài chính để chúng không trở thành một nguyên nhân gây thêm căng thẳng.

Nói chuyện với người chủ của quý vị về việc xin nghỉ bệnh, giảm bớt giờ làm việc hoặc làm việc tại nhà. Hãy hỏi về bất kỳ sự hỗ trợ hoặc phúc lợi tài chính nào mà quý vị có thể được hưởng.

Giảm nguy cơ ung thư mật

Mặc dù không có cách nào đảm bảo có thể ngăn ngừa ung thư mật, nhưng một số lựa chọn lối sống có thể giúp giảm nguy cơ mắc bệnh. Các yếu tố này bao gồm:

- kiểm tra sức khỏe định kỳ – nếu quý vị có các yếu tố nguy cơ, hãy trao đổi với bác sĩ của mình về các biện pháp theo dõi và phòng ngừa
- bỏ thuốc lá – nếu quý vị hút thuốc, hãy tìm kiếm sự giúp đỡ để bỏ hút thuốc
- duy trì cân nặng khỏe mạnh – cố gắng duy trì một chế độ ăn uống cân bằng và tập thể dục thường xuyên
- tránh dùng các chất có hại – giảm tiếp xúc với hóa chất và chất độc.

Thông tin do Pancare Foundation cung cấp không thể thay thế cho lời khuyên y tế, chẩn đoán, điều trị hoặc các dịch vụ chăm sóc sức khỏe khác. Pancare Foundation có thể cung cấp cho quý vị thông tin về các bác sĩ, sản phẩm, dịch vụ, thử nghiệm lâm sàng hoặc phương pháp điều trị liên quan đến ung thư đường tiêu hóa trên, nhưng Pancare Foundation không khuyến nghị hoặc xác nhận bất kỳ nguồn lực chăm sóc sức khỏe nào nếu không được chỉ định.